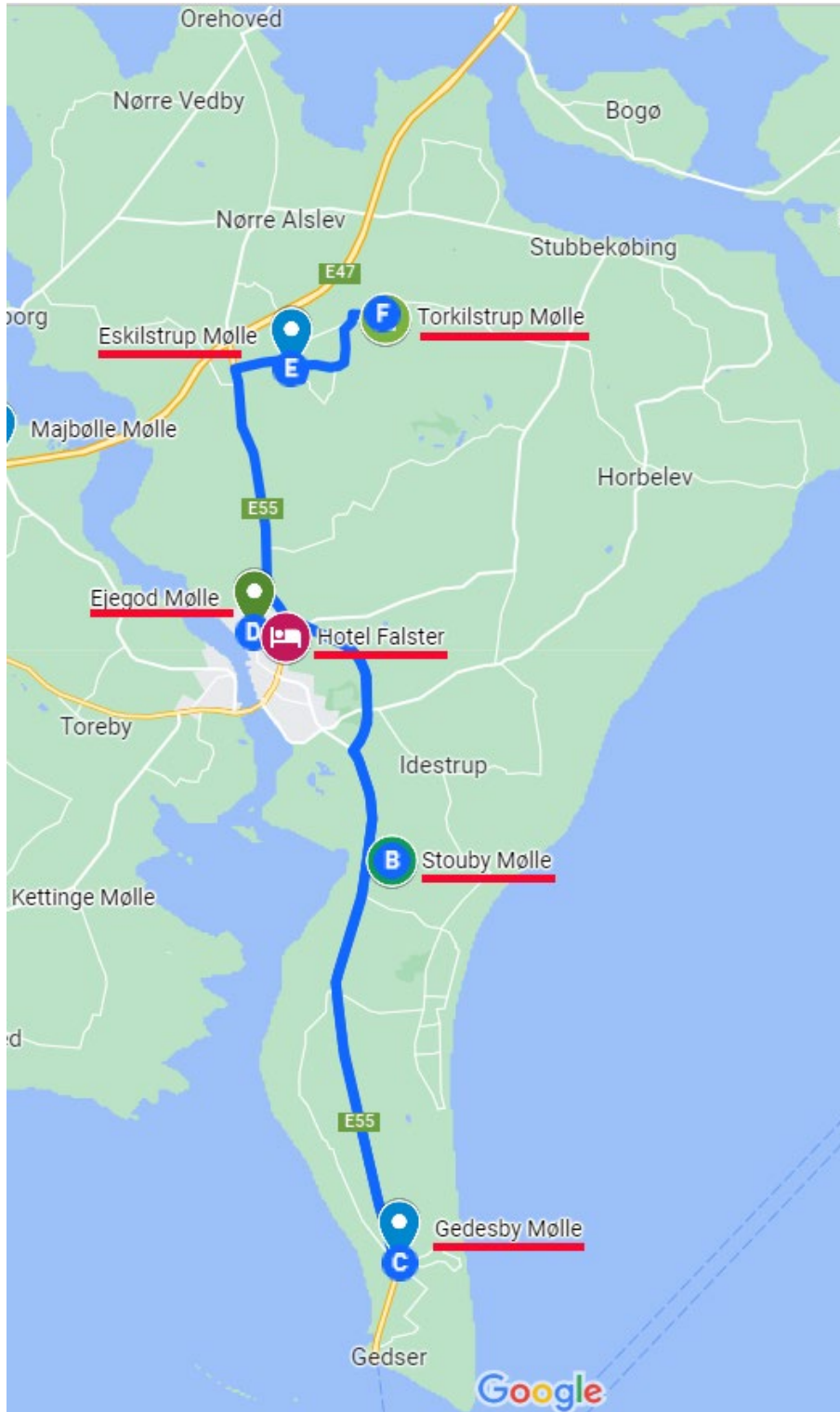

HAVNØ MØLLELAUG

STUDIE- OG INSPIRATIONSTUR TIL FALSTER 2022

Fredag den 5. august:

12.30 Afgang Hadsund busterminal

14.00 Ankomst Uldum Mølle Museum, hvor vi får en times rundvisning

Uldum Mølle:

Den oprindelige mølle lå på Hesselballe Mark lidt vest for Uldum. Den nedbrændte ved lynbrand den 16. august 1894. Møller Ole Knudsen genopførte året efter møllen på dens nuværende plads.

I de første år arbejdede møllen udelukkende ved vindkraft. I 1907 fik den sin første motor på 12 HK. Den er udskiftet flere gange, og i dag har møllen to motorer, der begge er funktionsdygtige. Den ene er en 30 HK Deutz motor fra 1943, den anden en 28 HK Bukh motor fra 1960. Den sidste har tidligere været brugt i en fiskekutter i Hals.

Som så mange andre møller, blev Uldum Mølle efterhånden en ren foderstofhandel. Vingerne forfaldt, og vindmøllen blev udnyttet som silo. Som sådan fungerede møllen til midten af 70'erne, hvor den blev opkøbt først af Givskud korn og derefter af Midtjysk Korn, som lukkede møllen i 1981.

I 1982 blev møllen solgt til den selvejende institution Uldum Mølle, som har restaureret møllen i to omgange. Efter den sidste restaurering kunne møllen genindvies i maj 1992. Den har lige fået nye vinger i 2022.

Uldum Mølle maler udelukkende på stenkværne og fremstiller ca. 12 tons økologisk mel om året. Melet afsættes til faste aftagere og til salg i møllebutikken. Møllen har imidlertid også mere moderne indretninger som f.eks. en aspiratør til rensning af korn.

15.00 afgang fra Uldum

Ca. 18.15 ankomst til Hotel Falster, Stubbekøbingvej 150, 4800 Nykøbing Falster. Indkvartering.

Det er ikke et luksushotel, men det er det, der skal være, og det ligger praktisk for vores tur. Morgenmaden skulle være fin.

Kl. 19.00 aftensmad i restauranten

Aftenen til fri disposition.

Lørdag den 6. august

Morgenmad på hotellet står klar fra 6.30 til kl. 10

9.30 Afgang fra hotellet

9.45- 10.45 Stouby Stubmølle

Den nuværende Stouby mølle blev antagelig bygget i 1750 i Nykøbing. I 1790 skulle den så være flyttet til sin nuværende placering. På det tidspunkt er den sandsynligvis blevet udvidet, så den kunne rumme 2 kværne. Efter 1820, hvor landbrugsproduktionen steg, og kravene til kvaliteten af det maledede korn blev øget, blev der behov for både sigte og skalkværn.

Stouby Mølle er helt usædvanlig ved at have stjernehjul og hele tre kværne. Som de andre falsterske stubmøller drejer vingerne modsat af "normalt".

Møllelauget har en møllebod, som de går højt op i. Måske kan vi få noget inspiration.

11.00-12.30 Gedesby Mølle

Den nuværende mølle erstattede en tidligere stubmølle, som lå lidt mod vest, på en forhøjning, hvor landevejen mellem Gedser og Nykøbing Falster går igennem. Denne mølle overlevede stormfloden 1872, der havde øvet betydelig skade på selve Gedesby.

Den nuværende hollænder stod klar i 1911 og fungerede frem til 1947. I 1957 ødelagde et haglvejr den ene vingehæk, og året efter knækkede akslen. Herefter forfaldt møllen. I 1970 startede man en trælasthandel i bygningen. I 1985 igangsatte to lokale bevaringen af møllen og begyndte at restaurere den. På trods af at den daværende Sydfalster Kommune ikke ønskede at støtte projektet blev der samlet penge ind i lokalbefolkningen, og ejeren siden 1976 lod møllelauget få råderet over møllen. I 1995 stod den færdigrestaureret og fuldt funktionsdygtig. Møllens vingefang er kun 15 m, hvilket gør den til en af Danmarks mindste.

Gedesby Møllelaug har inviteret os på frokost!

13.00-14.00 Ejegod Mølle

1783 købte staten godset Vestensborg tilbage og kort tid efter blev grunden udstykket til bl.a. gårdene Christiansminde og Ejegod. Møllen blev opført på Ejegod gårds grund og er faktisk enestående i Danmark, idet de tilhørende bygninger - møllehuset og loen - er de oprindelige.

I 1816 blev den gamle stubmølle erstattet af den nuværende hollandske mølle, der er svanskrøjet og med kludesejl.

Møllen var i drift til midt i 1950'erne. Efter dannelsen af Ejegod Møllelaug i 2002, har møllen gennemgået en total restaurering i årene fra 2006 til 2016.

14.15-15.15 Eskilstrup Mølle

Møllen blev opført i 1882 af Ole Petersen, der drev den frem til 1910. Hans datter og svigersøn overtog herefter, og de udvidede forretningen med bygningsartikler.

På et tidspunkt blev den købt af Superfoss, der ombyggede den for at øge lagerkapaciteten, så den kunne rumme 50.000 tønder korn. Møllen var i brug frem til 1960, og den er ikke fredet.

I 1995 blev Eskilstrup Møllelaug stiftet, og foreningen ejer i dag møllen. Møllen er i gang med at blive renoveret. Uheldigvis knække den ene vinge i stormen i februar i år.

15.00-16.00 Torkilstrup Stubmølle

Møllen står på en bakketop syd for landsbyen, hvor der har været en kornmølle helt tilbage omkring 1650. Hans Mortensen købte den i 1726 og drev den de næste 44 år. I 1743 rev han den gamle mølle ned, og opførte den eksisterende ifølge en datomærkning på en bjælke indenfor, der har hans initialer (HMSM) samt hans kones (AMPD) Anna Margrethe Pedersdatter. Ved sin død efterlod Mortensen sig udover et ur, en himmelseng, en bibel, en tysk bønnebog og 793 rigsdaler, hvilket var et ekseptionelt højt beløb for en møller på dette tidspunkt. Møllen blev anvendt frem til 1945.

Møllen blev fredet i 1959. Den blev restaureret i 1993 i forbindelse med dens 150-års jubilæum. Siden 2003 har møllen været ejet af Guldborgsund Kommune, der ligeledes stod for reoveringen.

Herefter går turen mod Hadsund. Vi holder en times pause undervejs, så vi kan få lidt at spise (for egen regning).

Forventer at være i Hadsund ca. 21.15.

